REG.No.M.2185 REG-No.N45

The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa, The only Telugu News Paper for H. E. H The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపఁబడును

హైదరాబాదు—దక్కను

103150 GOLAKONDA PATRIKA. HYDERABAD Dn

సంపుటము ౫ | ప్రమోదూతనామ సంవత్సర కార్తిక బ॥ ౨ శనివారము 8—11—30 | సంచిక ౪౯

(FREAK PILLS)

ఫ్రీక్ పిల్సు

ముసలివాండ్రను యౌవన వంతులుగా జేయును

సలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. ఎక్కువసేపు బలమును కలుగజేసి సంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు తేజస్సు కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో వీటి అద్భుతశక్తిని కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివినొందించు వైరాగి చిటుక. రసవిష గంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్డాండ్రకైనను సంతానము కలుగును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0

సెగలకు జర్మనీ ట్యూబులు 30 పెట్టె రూ. 2—9—0 పోస్టేజి వేరు. ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాకోల్ సిటి, (గంజాంజిల్లా)

స్వరాజ్య మిదుగో! **సిల్కువంటి మజిలీను తాన్లు** కొరుచౌక!!

45 అంగుళముల వెడల్పు 12 గజములది 6 కమీజులకు సరిపడును. రూ 7—8—0 లు దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అన్నికాలములలోను వాడదగినది. కష్టాల ఆధారములు పనికిరానివైనవి 15 అంగుళముల మెడకొలతగల 6 కమీజుల పెట్టె రు 9-0-0 అక్కరలేనిచో ఖరీదు నావసు చేతుము శ్రీకాకుళం మజిలీనులకు పేరువడసినది. 7 గజంల 2 చీరెలు రూ 7-8 Gupta & co Chicaoole City

బంగారు హనుమాను మంత్రకవచము

భూమండలమున యెందరో మహాపురుషులు కలరని నిర్ధారణకు మాకవచమొక నిదర్శనముగా దిగంబర యోగిపుంగవుని మహామంత్రములచే యెవరికోరికలు కొనసాగవు? సందేహమున్న వారికి యీసమయము దాటిపోయినవెనుక విచారించుట వింతగాదు. బ్రహ్మరాక్షసులు, శాకినీ, ఢాకినీ, చిల్లారిష్టములు ఈకవచము ధరించిన బాసిపోవును. గొడ్డువాండ్రకు సంతానమును, బీదలకు ధనమును, నిరుద్యోగులకు సదుద్యోగమును, విద్యార్థులకు తెలివితేటలును, విటకాండ్రకు వశీకరణమును, రోగులకు నారోగ్యమును, రాజులకు జయము, అనారోగ్యులకు నారోగ్యమును చేకూర్చుననుటకు సందేహింప నవసరములేదు. కోరికలను ప్రసాదించుటలో కల్పవృక్షమును మించును. వేలకొలది యోగ్యతా పత్రములు మావద్ద కలవు. మానవులలో యెట్టిశక్తినైనను గలదని పురాణములు శోధించు వారికి తెలియకపోదు. త్రిశంకుడు విశ్వామిత్రుని మహామంత్రశక్తిచే స్వర్గమునకు బంపకలిగెను. విశ్వామిత్రుడు మానవుడని యెల్లరెరింగిన విషయమే, ఈసమయము మించిపోయినచో దొరకుటఅసాధ్యము.

రాబోవు సంగతులు ప్రశ్నలకు రూ1 జవాబుచూడు మేలుబంగారు హనుమాను కవచము ఖరీదు రూ. 5—0—0 వెండిది 3—0—0

పసిద్ధిరామకవచము (స్పెషల్) బంగారుది స్పెషలు ఖర్చు 8—0—0 డిటో రాగిది 2—8—0

పండిట్ ఆర్యవైశ్యాశ్రమము, నాగావళీవద్ద చికాకోల్ సిటీ (గంజాంజిల్లా)

కలరా కలరా

నలువైపుల కలరా వ్యాపించినది, కాని పరమేశ్వరుని కృపవలన

జిందా తిలస్మాత్

జానితో నెట్లు పోటీ చేయుచున్నదో చూడుడు

పద్మజీ పిస్టంలో ముఖ్తారులగు రహీంఖాన్ సా॥ మాకిట్లు వ్రాయుచున్నారు —

అబ్దుల్ కరీం సా॥ సర్దారులకును భూసాక్ కంపెని కర్మచారులగు నోబారు గారికిని అత్యంత నౌకరులగు కలరా సోకెను వీరుతమ ప్రాణములపై ఆశవదలుకొనిరి కాని కరామతుల్లా హుసేన్ సా॥ వర్తకులు మున్నగువారు ఔషధమును క్రమముగ నుపయోగించిరి అందుచే వారు ఆరోగ్యమును బెందిరి

దీనినిబట్టి మేము విన్నవించునదేమన అంటువ్యాధులగు కలరా ప్లేగు సంభవించినపుడు జిందాతిలస్మాత్ యొక్క ఒక చుక్క మొదలుకొని అయిదుచుక్కలవరకు వారివారి వయస్సునుబట్టి త్రాగినను ఇచ్చినను ఈ వ్యాధి అంటబడదని తెలుపుచున్నాము టెలిఫోన్ ౬౦౩

కార్ఖాన జిందా తిలస్మాత్

Zinda Tilasmath

చీగూడ, హైదరాబాదు (దక్కన్)

స్థాపితము

ఆంధ్ర బ్యాంక్ లిమిటెడ్ 1923

హెడ్ ఆఫీసు మచిలీపట్టణము శాఖలు కాకినాడ హైదరాబాదు దక్కన్

కరెంటు ఎకౌంట్లు. రూ. 100. అ తకువపై మొత్తములతోను తెరువ వచ్చును జనవరినుండి జూన్ వరకు సం॥ నకు రూ. 2½%, జూలై నుండి డిసెంబరు వరకు సం॥నకు 2% చొప్పునను, నెలసరికనీసపు నిలువ మొత్తములపై వడ్డీయివ్వబడును. హోలీ ఎకౌంట్లమీద జూలై నుండి డిసంబరుతో అంత్యమగు ఆరునెలలకు వడ్డీఇవ్వబడదు. ఒక్కొక్కరిపేర ఒ హోలీ ఒకకల్దారు ఖాతా తెరువ వచ్చును.

సేవింగ్సు బ్యాంకు ఎకౌంట్లు: రూ. 5తో తెరువవచ్చును. కల్దారు ఎకౌంట్లపై నూటికి సం॥ నకు 4½, హోలీ ఎకౌంట్లపై నూటికి సం॥నకు రూ. 4చొప్పునను, ప్రతినెల6వ తేదీ మొదలు మాసాంతము లోగా, రూ. 3000 లకు మించక నిలువయుండు కనీసపు మొత్తములపై వడ్డీఇవ్వబడును. ఒక్కొక్కరిపేర ఒకహోలీ ఒకకల్దార్ ఖాతా తెరవవచ్చును.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు రూ 5000 వరకూ ఒక సంవత్సరమునకు 4½% ఇవ్వబడును. ఇంతకు మించిన మొత్తము లకు గాని సంవత్సరముకన్న ఎక్కువ కాలము నిలువ యుంచబడు మొత్తములకు గాని ఇవ్వబడు రేట్లువివరము, బ్యాంకునందు తెలిసికొనవచ్చును.

బ్యాంకు ఆదివారము తప్ప ప్రతిదినము 9 గంటలు మొదలు 3 గంటలు } వరకు తెరచి
శనివారము 9 గంటలు మొదలు 1 గంట } యుంచును.

డి. యన్. శాస్త్రి ఎ. ఏ. వర్క్స్. ఎ. ఐ. బి. సెక్రటరీ } ఎస్. ఎమ్. ఎస్. విజయం ఏజంటు

మీ ప్రాంతములో

ప్లేగుజాడ్యోపద్రవం

ప్రబలినట్లు
యేమాత్రపు
సూచన లగుపడినను
వెంటనే

వైద్యరత్న
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
సుప్రసిద్ధ
మహామారి నివారకౌషధములగు

ప్లేమాది పానకము

(రిజిష్టర్డు)

శతధౌతఘృతము

అను ఔషధముల దగ్గరుంచు కొనుట శ్రేష్ఠము ఈ ఔషధములు ముప్పదిరెండు వత్సరములనుండి భారత దేశము నందన్ని ప్రాంతములందును ఉపయోగింపబడుచుండుటే గాక తాలూకా జిల్లా బోర్డులకును, మ్యునిసిపాలిటీలకును, పారిశుద్ధ్య శాఖవారికి నివే శరణ్యమగుచున్నవి వ్యాధి ఎంత తీవ్రదశయందున్నను యీ మందులు వెంటనే జవాబొసంగును. ప్లేగు ప్రబలు నప్పుడును అగిక వెంటనే ఒక్క పెట్టె దగ్గరుంచుకొనుట యుక్తము.

పెట్టె 1 కి రు 1-2-0 మాత్రమే.

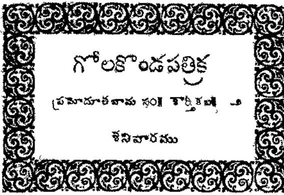
ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్ప నాయకవీధి
తపాల పెట్టె 287, మదరాసు.

తంతివిలాసము — ,,పండిట్'' మదరాసు

ఏజంటు —
ది రామకృష్ణా స్టోర్సు
మార్కెటువీధి సికింద్రాబాదు

రాత్రింబగలు మోటారు టాక్సీలు లభించును.
కరీం మోటారు టాక్సీ
ఓ. వ. నిజామాబాదు పల్లి హైదరాబాదు స్టేషనురోడ్డు

మనకర్తవ్యము

గత శనివారము జరిగిన సహకారుల దివసమునాడు సహకార శాఖోపాధ్యక్షులగు మౌల్వీ అబ్దుల్ వహాబుసా॥ దేశీయులకొక సందేశ మొసగిరి. దానిని స్థలాంతరమున ప్రకటించియున్నాము. వీరు దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిని వర్ణించుచు ప్రజలు దరిద్రులై యున్నారనియు విద్య రాదనియు, ఆచారములకు దాసులనియు, వృథా వ్యయము చేయుదురనియు, తెలిపియున్నారు. ఈ దుస్థితి తొలగుటకు వారు దిగువ నాలుగుసూచనలను గావించిరి:—

(౧) నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య

(౨) సహకారసంఘ స్థాపనము.

(౩) ఆబ్కారీ రద్దుచేయుట

(౪) సుంకపు పన్నుల తొలగించుట.

కనుక వీనిలో నొక్కొక్క విషయముగూర్చి విచారింతము.

దేశమునందలి అజ్ఞానము తొలగించుటకు విద్య యావసరము. ప్రజలలో ఇంకను విద్యనుగూర్చి ప్రేమ కలుగలేదు. వారుదీని యావసరము గూడ గుర్తెరుగలేదు. కనుక ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను విద్యనేర్చుకొనుటకై నిర్బంధపరుచవలసియున్నది కనుక ప్రజాపక్ష విద్యామహాసభవారు దీనిని ప్రవేశ పెట్టుటకై కోరిరి. ఇటీవల మనరాజకీయ శాఖవారు ప్రకటించిన దానివలన ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారి ఆలోచన యందున్నదని తెలియుచున్నది. ఆలోచనలోనే సంవత్సరములు గాకుండ వెంటనే అమలులోనికి తేవలయును.

అబ్దుల్ వహాబు సా॥ ప్రతిగ్రామమున నొక సహకార సంఘముండ వలయుననియు, అదిసక్రమ పద్ధతులపై నడచిన ప్రజల ఆర్థికస్థితి చక్కబడుననియు, తెలపిరి. ఇదియంతయు నిజమే. కాని ప్రస్తుతము రైతులును, పరిశ్రామికులును, విద్య రానివారగుటచే ఇప్పుడు స్థాపింప బడిన సంఘముల నుండి, లాభము పొందజాలకున్నారు. కనుక సహకార శాఖవారు సంఘమున్న స్థలమున దాని పక్షమున రాత్రిపాఠశాల నెలకొల్పి మొదట సంఘ సభ్యులకును, తదుపరి ఇతరులకును, విద్య నేర్పినచో, ఎంతయో లాభము కలుగును. ఈవిషయము హైదరాబాదు సహకార కేంద్రసంఘము యొక్క విధ్యుక్త ధర్మములలో చేరియున్నది. కావున వారు శ్రద్ధవహించవలయునని కోరుచున్నాము.

ఆబ్కారీని రద్దుచేయుటకై సూచించినందులకు మేము అబ్దుల్ వహాబుసా॥ నభినందించుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు ఆబ్కారీ తొలగించిన గొప్ప ఆదాయమును కోల్పోయెదమని భీతిల్లుచున్నారు. కాని ప్రజలెట్లు బికారులగుచున్నారో వారి నైతికస్థితి యెంతహీనమగుచున్నదో గమనించుటలేదు. ఆదాయమునకు లోటురాకుండ ఇన్కం టాక్సు (Incometax) లేక ఇంకేమైనను పన్ను విధించవచ్చును. ఆబ్కారీ తొలగిపోయిన ప్రజల ఆర్థికస్థితిగూడ బాగుపడును కావున వారు మొట్టిపన్నులనైనను, చెల్లించుటకు సిద్ధముగా నుందురు.

కరోడ్గిరి మహసూల్ గూర్చి మేమెన్నియో పర్యాయములు వ్రాసియున్నాము. ఆ శాఖవారే కాని ప్రభుత్వము వారేకాని దానిపై శ్రద్ధ వహించలేదు. ఈ సుంకపు పన్నులవలన పరిశ్రమలకు నష్టము కలుగుచున్నది. దీని వలన ధరలు హెచ్చుటచే దేశీయ వస్తువులు కొనువారు వెనుకంజ వేయుచున్నారు. మన ప్రభుత్వమువారు దేశాభివృద్ధి నిజముగ కోరుచున్నచో ఈ రాష్ట్రములో తయారగు ప్రతివస్తువుపై కరోడ్గిరి మహసూల్ తొలగించి దీనిలోటు పూర్తికై ఇతర రాష్ట్రములనుండియు, విదేశములనుండియు వచ్చు వస్తువులపై పన్ను హెచ్చించవచ్చును. దీనినే ప్రెఫరన్సు (Preference) పద్ధతి యందురు. ఈపద్ధతి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారాచరణ యందుంచి ఇంగ్లండు పరిశ్రమల పోషించు చున్నారు. మన పరిశ్రమల రక్షణమునకై ఈ విధముగ నేల చేయరాదు? ఇప్పుడు భారత జాతీయ నాయకులు కోరుచున్నదిదియే. హైదరాబాదు స్వదేశీ లీగు వారు కోరుచున్నదీ దేశాభిమానమే. ఇది ఒక జాతిపై ద్వేషము వలనకాదు. కాని తమ పరిశ్రమల పోషించుకొనుటకై చేయబడుచున్నది. కనుక ప్రభుత్వమువారు పై విషయములగూర్చి నాలోచించెదరుగాక! ప్రెఫరన్సు పద్ధతియేవిధముగ నాచరణయందుంచవలయునో ముందు వ్రాయుటకు ప్రయత్నించెదము.

స్థానిక వార్తలు

సహకారులదివసము

శనివారమునాడు నాలుగు గంటలకు రెడ్డివిద్యార్థి హాలునందు హైదరాబాదు సహకార కేంద్రసంఘపక్షమున నైజాము శాఖామంత్రులగు నవాబులుత్ఫుద్దౌలా బహద్దరు యాజమాన్యమున సహకారులదివసము జరుపబడెను. మదద్గారు రిజిస్ట్రారులగు అబ్దుల్ వహాబు సా॥ కార్యాచరణ సందేశముగూర్చి యుపన్యసించుచు స్వదేశ పరిశ్రమలభివృద్ధి పరచుటకై సూచించిరి. ఉస్మానియా కళాశాల ప్రొఫెసరులగు జాఫర్ హసన్ సా॥ సహకారదినప్రాముఖ్యముగూర్చి ఉపన్యాస మొసగిరి. అనంతరము గత సహకార తరగతి పరీక్షలయందుత్తీర్ణులైన వారికి పట్టము లొసగబడెను. ప్రావిన్సు, సహకార పరిశ్రమల శాఖాధ్యక్షులగు బి. ఎ కాలిన్సుగారు సహకారోద్యమ యుద్దేశములగూర్చి యుపన్యసించిరి. కోత్వాలు బహద్దరు కృతజ్ఞతతో సభ ౫ గంటలకు ముగిసెను

సికింద్రాబాదులో ప్లేగు

సికింద్రాబాదులోకూడ ప్లేగు ప్రారంభమగు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. ఇటీవల యొకడు హైదరాబాదు గౌలిపురమునకు వచ్చిపోయినవాడు మరణించెను.

కె. చాందిగారు

మైసూరు స్టేటు కౌన్సిల్ పూర్వపు సభ్యులును, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులును గు కె చాందిగారు బి ఎ సికింద్రాబాదుకు వచ్చియున్నారు వీరు రైల్వే ఆడిటర్ లగు ఎస్. జి పోతిన్‌గారి గృహమున బసచేసియున్నారు.

నవాబు బసాలత్ జం బహద్దురు

మంగళవారం రోజు ౫౹ ౧౦ టికి నవాబు బసాలత్ జం, బహద్దరు జిల్లా పోలీసు కార్యాలయమునకు వచ్చిరి జిల్లాల రక్షక శాఖాధ్యక్షులు ఆదర్శప్రస్థాపింపగా గారును వారి సహాయులును స్వాగతమొసగిరి వీరు కార్యాలయమంతయు దర్శించిరి వీరు పన్నెండు గంటలకు వెడలిపోయిరి

స్వదేశీలీగుసభ

నిన్న సాయంత్రము ౫ ౯ టలకు స్వదేశీలీగు కేరఫున విక్టోరియా హోటల్ ప్రక్క మైదానములో రామచంద్ర నాయుడు గారి యాజమాన్యమున సభజరిగెను. సభకు అయిదారు వందలమంది వచ్చిరి. సిటీకాలేజి ప్రొఫెసరులగు ఫజల్ రహమాన్ సా॥ భారతదేశపరిశ్రమలు అభివృద్ధి, నాశనముగూర్చి చరిత్రాధారములతో యుపన్యసించిరి. బాజీ కృష్ణారావుగారు పన్నెండుమందులు దేశములో పనిచేయుచున్నారనియు, కనుక పరిశ్రమల అభివృద్ధికై పాటుపడుట శ్రేయస్కరమనియు ఇతరులు స్త్రీలు రాట్నము ఉపయోగించవలెననియు తెలిపిరి. బూర్గుల రామకృష్ణా రావుగారు స్వదేశీవస్తువుల ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి, ఆంగ్లములో నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు తమ ఉపసంహారోపన్యాసమునందు ఈ వ్యాసముల అభిప్రాయములగూర్చియు, స్వదేశీ వస్తు ప్రాముఖ్యమును గూర్చియు నుపన్యసించిరి. మౌల్వీ గజన్‌ఫర్ హుస్సేన్ సా॥ గారి కృతజ్ఞతతో సభ ముగిసెను.

మిషనరీస్కూలు

హైదరాబాదు వ్యవసాయ శాఖయందు వచ్చేనెల ౧ తేదినుండి మిషనరీపనిముట్లు నడుపుటకు నేర్పుటకై తరగతి ప్రారంభింపబడినది. ఇంకవరకు ౫ గురు విద్యార్థులు చేరినారు వీరికి మూడునెలల వరకు శిక్షణ యొసగబడును.

న్యాయవాద పరీక్షలు

అవ్వల్, దువ్వం సువ్వం దర్జాల వకాలత్ పరీక్షలు హైకోర్టునందు జరుగును. అవ్వల్ దువ్వం పరీక్షలు బహమన్ నెల ౨వ తేదినుండి ౧౨ తేదివరకు జరుగును. సువ్వం దర్జాపరీక్షబహమన్ ౨౨ తేదినుండి ౨౫ తేదివరకు జరుగును బహమన్ ౪, ౫ తేదులయందు సెలవులగుటచే ఆరోజులలో పరీక్షలు జరుగవు.

ఉస్మానియా కళాశాల ఖేలనములు

నిన్న ఉస్మానియా కళాశాల ఖేలనములు నిజాం కాలేజి మైదానమున ౨ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. దీనిని వీక్షించుటకనేకులు వచ్చిరి. పరుగెత్తుట, గుండువేయుట, త్రాడులాగుట, కోడిబంతిని తన్నుట, మున్నగు ఖేలనములు జరిగినవి.

విందు

నిన్న సాయంత్రము ౪=౩౦ గంటలకు రాజాధిరాజ గిరిజాగారు బొంబాయి హోటలు మెంబరులకు సర్ అక్బర్ హైదరీగారికి వి. దొసగిరి దీనికి అధికార అధికారేతర ప్రముఖులనేకమంది వచ్చిరి వారిలో రసిడెంటు గారు మహారాజా బహద్దరు నవాబు లుత్ఫుద్దౌలా బహద్దరు రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారు కోత్వాలముఖ్యులు ఈ సమావేశము ౬ గంటలకు ముగిసెను

ఇంజనీరుల మార్పులు

సుపరింటెండింగ్ ఇంజనీరులగు వి. సి. పాలుగారు డిప్యూటి ఇంజనీరులగ చేయబడిరి అందువలన దిగువ డిప్యూటి ఇంజనీరులుగ చేయబడిరి. అందువలన దిగువ మార్పులు జరిగినవి.—

౧. వి సి పాలుగారి బదులు అహమద్ మిర్జా సా॥ స్పెషల్ సుపరింటెండిగ్ ఇంజనీరులగను.

౨ గోపాలన్‌గారు సుపరింటెండింగ్ ఇంజనీరులగను,

౩. అబ్దుల్లా సా॥ రాయచూరునుండి హైదరాబాదునకు.

౪. సాబరీ యూసుఫ్ సా॥ ఉస్మానాబాదు నుండి రాయచూరుకు

౫. నియామతుల్లాఖాన్ సా॥ సంగారెడ్డినుండి చదరఘాటుకు,

౬. మహమ్మదు అజహర్ సా॥ స్పెషల్ డివిజన్ నుండి సంగారెడ్డికి,

౭. సయ్యద్ మహమ్మద్ యూనిస్ సా॥ కృష్ణా ప్రాజెక్టు సైమాయు పనిపై నియమింపబడిరి.

౮. నిజామాబాదు మహమ్మదు ఇబ్రాహింసా॥ చీఫ్ ఇంజనీరు మదద్గారులుగను,

౯. రామచంద్రరావు గారు బీదరునుండి నిజామాబాదుకు,

౧౦. ఎస్ ఎం ఎచ్ నక్వీగారు కరీంనగరు నుండి బీదరుకు,

౧౧. రామచంద్రయ్యగారు ఆదిలాబాదునుండి కరీంనగరుకు

౧౨. సుపర్వైజరులగు టి. వి, నర్సింలు నాయుడు గారు ఆదిలాబాదు డివిజన్‌పైనను,

౧౩. వి సి దల్లాల్‌గారు తుంగభద్ర సైమాయిష్ పనిపై నియమింపబడిరి.

౧౪. జి, శ్రీనివాసరావుగారు పర్భనీనుండి ఆసిఫాబాదుకు,

౧౫. ఎక్బాల్ అలీ ఖాన్ సా॥ నల్లగొండనుండి పర్భనికి,

౧౬. సుపర్వైజరులగు జకీయుద్దీన్ సా॥ నల్లగొండ డివిజన్‌పై నియమింపబడిరి

వివిధవార్తలు

పోలీసు వారి చర్యల ఖండనము

సోమవారము నాడు సాయంత్రము మహాదేవ బాగు నందు బొంబాయి స్త్రీలు పికెటువేలు బొంబాయి పోలీసు వారు అణాము మయిదానమునందు స్త్రీలయెడ అవలంభించిన పద్ధతిపై తమ నిరసనను వెళ్లిబుచ్చుటకై సమావేశమయిరి. సభ సమావేశము కొక గంట పూర్వము నారింజ రంగు చీరలను ధరించిన దేశ సేవకురాండ్రు అనేక మంది వచ్చిరి జగ్‌మోహన్ దాసు గారి సతి అధ్యక్షత వహించెను. అధ్యక్షురాలు ప్రభుత్వమువారు జాతీయోద్యమమును అణచ జాలరనియు భారత దేశము ఇట్టి గౌరవమును సహింపజాలదనియు నుడివిరి. స్త్రీల విషయమయి చెప్పుచు భారత దేశ చరిత్రయంతయు స్త్రీలు సర్వకాల సర్వావస్థలయందు గౌరవింపబడినట్లు నిదర్శనములు గలవనియు ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారు స్వల్పబలమును వినియోగించుచున్నామని ప్రజలను తెలుపుచు మోసపుచ్చుచున్నారనియు కానిపోలీసు వారొనర్చిన అక్రమములు చూచినవారు దీని నెన్నటికిని నమ్మజాలరనియు తెలిపిరి

నాగపూరులో వార్తలు

నాగపూరు నగరమున కిరాణా దుకాణము నుండి నొక విదేశ వస్త్ర విక్రయశాల యెదుట సత్యాగ్రహమూర గుంపుదెను. ౫౦౦ మంది కొలములో ... నిపికెటింగు చేసిరి

అధికారులు కొట్టు యజమాని కొన్ని నిముసములు కొట్టు తెరవగనె ౨ వాలంటీరులు వచ్చిరి వారు అరెస్టు గావింపబడిరి ఇంతటితోనె మార్వాడీ యజమాని కొట్టు మరల పికెటింగు ఆరంభించగానె కొట్టు యజమాని యుద్ధసంఘమువారు ... బహిష్కారము చేసెను. కొట్టును ముద్ర పెట్టించిరి ... నాగపూరు యాతనను ... సుందర పికెటింగు చేయగ ౯ మంది వాలంటీరులు పట్టుబడిరి

దేశ సేవకురాండ్రి అరెస్టు

ఇంతవరకు బొంబాయియందు స్త్రీలు పికెటింగు చేయుగ పట్టుబడకుండిరి. కాని మంగళవారమునాడు గాంధి కంటలకు వివిధ పోలీసు స్టేషనులనుండి చార్జిదారులను మోటారు లారీలపై వచ్చిరి నారింజ రంగుచీరలు ధరించి పికెటింగు చేయుచున్న దరంఖండ్ స్త్రీలను అరెస్టుచేసి లామింగ్టన్ రోడు వందలి పోలీసు స్టేషను నందుంచిరి. స్త్రీలను అరెస్టు చేసినంతనె వర్తకులందరు అంగడుల మూసి వేసిరి

ఈ వార్త నగరమంతయు వ్యాపింపగ హర్తాలు చేసిరి ... పికెటింగు ఆర్డినెన్సు అచట అమలులోనికి తేబడినది

బ్రిటిషు దిగుమతియందు గొప్పలోటు

లండను కామన్సు సభయందు ప్రశ్నలకుత్తర మిచ్చుచు బెన్నుగారు ఇట్లు తెలిపిరి.—

బ్రిటిషు వర్తకమునందు ప్రస్తుత జాతీయోద్యమము వలన గలిగిన నష్టమును గూర్చి సంఖ్యలను తెలిపిరి జూలై ఆగస్టు సెప్టెంబరు నెలలో భారతదేశ ఎగుమతియందు నూటికి ౩౦ వంతు తగ్గినది అనగా ౧౪౫౧౦౦౦ పౌనులు వచ్చినవి గత సంవత్సరమున ఇదే మాసములలో ౩౬౭౭౦౦౦ పౌనులు ఎగుమతి జరిగెను

వంగరాష్ట్రములో బియ్యము చాలినంత దొరుకుచున్నాను ... బియ్యము తెప్పించుచున్నారు ఇదంతయు భారత దేశము నుండి విదేశములకు ఎగుమతి కాకపోవుటయే దీనికి కారణము

పోలీసు అధికారులను బెదరించుట

సైకోస్టైలులో ప్రింటుచేసిన కొన్ని నోటీసులు రాత్రిలో ... అలా బాగుగోడను వంటించి యుండగ పోలీసు వారు చించికొనిపోయిరి, అందులో పోలీసు కమిషనరు యొక్కయు మరి యిద్దరు సబ్ యిన్‌స్పెక్టరులయొక్కయు నామములు వ్రాసి వారిని వారము ... కాంగ్రెసు విడచిపొమ్మనుమనియు లేనియెడల బాంబులు ప్రేల్చి చంపెదమనియు కలదు అనోటీసులందు విప్లవకారుల పార్టి జనరల్ సెక్రెటరీ సంతకము కలదు

డా॥ హార్డీకర్ గారి విడుదల

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులగు హార్డికర్ గారు బొంబాయియందు ఆగస్టు ౨ వ తేదిన తిలక్ వర్ధంతోత్సవ సందర్భమున అరెస్టు చేయబడియుండిరి. వారిని నవంబరు ౫ వ తేదిన విడుదల చేసిరి. చెరసాలయందలి వలన వారు చూలికపాలయిరి. ఇదే సందర్భమున అరెస్టయిన కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు డాలత్ రాం జయరామదాసు గార్లను ఎరవాడ జైలునుండి బొంబాయికి తెచ్చి విడుదలచేసిరి.

నిర్బంధితులగు ప్రత్యేకగాజులు

జైలులో ఎ.బి. తరగతులందుగల నిర్బంధితులకు స్త్రీ గాజులు మరియు ... పంపబడుచున్నవనియు. సి. తరగతి యందుగల స్త్రీలకు ... గాజులను సందుకొనవచ్చుననియు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయము.

విశ్వవిద్యాలయము వైసు ఛాన్సలరుగారు విద్యార్థులను పండిత జవాహర్‌లాలు అరెస్టు సందర్భమున హర్తాలు సలిపిన కారణమును తెలుపవలసినదనియు లేనియెడల ౫ దినములవరకు గైరుహాజరుగా పరిగణింపబడుదురనియు నోటీసు జారి చేసిరి.

సర్దారు పటేలు ప్రయాణము

వీరు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారితో కలసి ... మహాదేవ దేశాయి గారితో ... చేరిరి

జె. ఎం. దాసుగుప్త గారి విడుదల

నవంబరు ౬ వ తేదిన వీరు అలీపూరు జేలునుండి విడుదల చేయబడిరి. వీరిపై రాజద్రోహ నేరము మోపి తొమ్మిది మాసములశిక్ష విధింపబడియుండెను.

రౌండుటేబల్ సమావేశము

ఈసభ రేపటి బుధవారమునాడు సార్వభౌముడు ప్రారంభించును ఇది ప్రభువుల సభయొక్క రాయల్ గాలెరీలో జరుగును. ... సభ్యులు కూర్చుండుటకు కేలుగల ప్రత్యేక బల్లలు తయారు చేయించబడెను

మద్రాసు శాసన సభాధ్యక్షులు

జస్టిసుపక్ష సభ్యులగు రామచంద్రారెడ్డి గారు అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడిరి శాసనసభ నవంబరు ౧౫ వ తేదిన ప్రారంభమగును.

పీపుల్ బటాలియన్ సాహసము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పీపుల్సు బటాలి యన్ అను ప్రజాసైనిక సంఘమును అక్రమ సంఘముగ ప్రకటించిరి ఈ సంఘ సభ్యులలో కొందఱు నవంబరు ౪ వ తేదిన హైకోర్టుపై యూనియన్ జాక్ పతాకమునకు బదులు జాతీయ త్రివర్ణ పతాకమును యెగురవేసిరి. హైకోర్టు భవనమునకు. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు హైకోర్టు ఆను బోర్డు వ్రేలాడగట్టిరి పోలీసువారు వారినందరను అరెస్టుచేసిరి.

గుజరాతుపన్నుల నిరాకరణోద్యమము

అక్టోబరు ౩౦ తేదిన బోర్సదు మామలతుదారు బోబా సాక్ గ్రామమునకు వెళ్లెను. గుడిసెలయందు నివసించుచున్న రైతులు వర్షములవలన చాల బాధలుపడిరి. గోరాల వంటి అధికారులు ౪ గృహములకు తాళములు తీసిరి, ఇందులో భూతేదారు కొనటువంటి నొక రోమటి యింటివాడ యుండెను. ఎనిమిది గ.బల. ... చేసిన పిదప ౯ ౫ పాయిల విలువగల వస్తువులు హరించెను.

అక్టోబరు ౨౫ వ తేదిన సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ౧౫౦ విలువగల వస్తువులను, ౧౫౦౦ విలువగల ... పౌనుల వెండిని తీసుకొనిపోయెను. అధికారుల భూదానామ ... మహాదేవ గామలను నొక స్త్రీ ధరించినవి తీసుకొనిపోయిరి. ఆస్త్రీ ... యెల్లంతయును ... నడచుచున్న నదిని తీసుకొని వాపస్తు ... పోలీసువారికి చెల్లగవలెనని ...

శ్రీ రామ దుర్గా థియేట్రికల్ కంపెనీవారు

రాజ్య సంస్థానము కొల్హాపురములో వేయబడిన మా స్వంత జింకుసీటు హాలులో

చిత్రకారులలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన బొంబాయి రఘువీరుచే వ్రాయింపబడిన సీనరీ పరదాలున్ను కలకత్తా బొంబాయి పనివారిచే తయారుచేసిన బంగారువన్నె సారిచా డ్రెస్సులున్ను ఎల్క్ట్రి దీపములు వెలుగునగా రాత్రి ది. ౮. 11 30 బుధవారం మొదలు నాటకములు ప్రారంభము. ఆంధ్ర భాష యందు అతివినోదకరముగా ప్రదర్శించెదరు.

మా కంపెనీవారు దక్కను రంగూను యిండియా మొదలగు పట్టణములలో అనేక మహారాజులవలన బంగారు పతకములు సన్మానపత్రికలు బొందియున్న యాక్టర్లచే అత్యద్భుతముగా పనిచేయుదురు.

12. స్త్రీలు పార్సీవాటలచే మిస్త్రీకి పంజాబు ఇంగ్లీషు డ్యాన్సు చేయుదురు.

౬ సంవత్సరములు వయస్సుగల రాధాబాయి కానిక్ నృత్యగానము చేయును. చూచువారికి ఆనందము కలుగజేయును.

ప్రధాన వేషధారులు

1. వి. వెంకోబరావు. అనేక బంగారు పతకములు బొంది తానుధరించు పాత్రను శ్రద్ధతో నిర్వహించును.
2. వి. లక్ష్మీబాయి. స్త్రీ పురుష వేషములు ధరించి తనగాన అభినయ నైపుణ్యములు అతివినోదముగా చేయుదురు.
3. వి. నీలవేణిబాయి నృత్యగానములు మహాద్భుతముగా చేయుదురు.
4. వెంకూబాయి } వీరు అద్భుతముగా పనిచేయుదురు.
5. మోహనరావు }
6. రాఘవరావు హాస్యమును పాట్ట అభినయగానము. చిత్రముగా నుండును.
7. దాదాసాబ్ హాస్యరసము చిత్రముగా నుండును.
8. వి. పార్వతీబాయి లక్ష్మీబాయి నృత్యగానములు అతివినోదముగా నుండును.

వి. వెంకోబరావు
మేనేజింగ్ ప్రొప్రైటరు

మన స్థితిగతులెట్లున్నవి?

అధికారులకును, ఆచారములకును దాసానుదాసులము.

దేశమునందలి దారిద్ర్యము తొలగవలయునన్న మొదట రాజకీయ స్వాతంత్ర్య మవసరము అంతవరకు ఆర్థిక దుస్థితి చక్కబడదు

పొట్టకూటికై చిల్లి గవ్వ లేకున్నను, వివాహాది సంస్కారములకై వందలకొలది అప్పు తెచ్చి వ్యయపరచెదము త్రాగుడుకై తన్నులు తినియైనను సంపాదించుకొచ్చెదము.

విద్యయూ రాదు ఆరోగ్యమూ సున్న జీవితావసరములకా విదేశముల కాధారపడియున్నాము.

నగరమునందలి ధనవంతులు గ్రామములలో పాడుబడియున్న భూములకై కొలదిధనము పాడుచేయుచున్నాము, మనకు ధైర్యమూ లేదు.

ప్రజల సహాయములేనిది ప్రభుత్వమువారి యే యుద్యమము కొనసాగజాలదు. దారిద్ర్యము తొలగుటయే స్వరాజ్యము, సక్రమపద్ధతులపైగల సహకారసంఘమే స్వరాజ్య కార్యాలయము.

ఈదుస్థితి తొలగించుటకు నిర్బంధోచిత ప్రాథమికవిద్య ప్రవేశపెట్టు టవసరము. అబ్కారీ తీసివేయవలెను. ముడివస్తువులపైనను, దానిచే తయారగు వస్తువులపైనను, సుంకపు పన్ను విధించరాదు.

యువకులారా! విద్యార్థులారా! దేశదుస్థితి బాపు భారము మీపై గలదు. ప్రతివ్యక్తియు దేశీయ వస్తువులనే యుపయోగించవలయును.

గత శనివారమునాడు రెడ్డిహాస్టలు హాలునందు జరిగిన "సహకారుల దివసము,, న మన సహకార శాఖ ఉపాధ్యక్షులగు మౌల్వి అబ్దుల్ సహాబుగారు "కార్యాచరణ సందేశము" గూర్చి ఇట్లుపన్యసించిరి:—

సహకారోద్యమము నందు నైతిక, ఆర్థిక సమస్యలిమిడియున్నవి. ఒక పక్షమున నీతి విషయకములున్న నింకొక పక్షమున ప్రజాస్వామ్యిక, సమానాధికార భావములు గలవు. ఇది ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ విధానమును గఱపును. స్వీయ కార్యాచరణ శక్తి ప్రసాదించును. దీనికి తోడ్పడుటచే మితవ్యయము ఆర్థికాదాయమును మనోత్సాహమును గలుగించెడు శక్తియూ సహకారోద్యమము సంపూర్ణముగానే యున్నవి

ఈ యుద్యమ ప్రచారము పాశ్చాత్య దేశములందు కొనసాగింపబడి ఎన్నియో సంవత్సరములయ్యెను. అట్టి యుద్యమమే నిజాంరాజ్యమందు పదహారేండ్లకు ముందు ప్రవేశపెట్టబడెను. కొన్ని సంవత్సరములకు పిదప ఈ యుద్యమము యొక్క ఫలితమును పరిశీలించినచో ఈ రాష్ట్రమున ౧౭౭౦ వ్యవసాయకుల సంఘములును, ౨౨౮ వ్యవసాయేతరుల సంఘములుగ ౪౭౬౪౦ గురు సభ్యులునుగలవనిని విదితమగుచున్నది. కాని జనసంఖ్యగణనమును బట్టిచూచిన నీ యుద్యమమువలన ప్రతి సహస్రమునకు నలుగురు సభ్యులే లాభము పొందుచున్నటుల తెలును. ఇది యెంతయు నిరుత్సాహకరమైనది. నిజాం రాష్ట్రమున ౨౧౭౩౦ గ్రామములు గలవు. కాని సహకార పరపతి సంఘములు మాత్రము (౧౭౭౦)లు గలవు. అనగా ప్రతి ౧౨ గ్రామములలో ౧ గ్రామములు ఈ యుద్యమమునుండి లాభము పొందుచున్నవి.

అర్థశాస్త్రజ్ఞులు హిందూ దేశములోని వ్యవసాయఋణము అరువదికోట్లరూప్యములని సూచించినారు. ఈ ప్రకారముగ మన రాష్ట్రమునందలి రైతుల ఋణము ముప్పదిమూడు కోట్లకు మించినది. ఎచట రైతుల సంఖ్య ఒకకోటి గలదో ఎచటఋణముండునో ప్రతివ్యక్తికి రెండు రూపాయిల అప్పు గలదో అచటవ్యాపాధిక్యముచే ఋణములను తగ్గించుటకును, ప్రజల ఆర్థిక, నైతికాభివృద్ధి కలిగించుటకును, ప్రచారమునకు తేబడెను.

ఇప్పటివరకు రైతులలో మితవ్యయము నశలేదు. నీరు వృథా వ్యయపరచుట మానుకొనలేదు. జాతి, మతభేదములింకను రూపుమాపయలేదు. దారిద్ర్యము ప్రతి నైపుణ్యసను తాండవమాడుచున్నది. గ్రామ సాహుకారులిప్పటి వరకును రైతుల రక్తము నుపీల్చుచునేయున్నారు. రైతులకు పంటలయందెంత లాభము గలిగినను వీరికి వాణిజ్యమునందు ప్రవేశము గలుగనంతవరకును, స్వంతముగ తమ పంటలను క్రయ విక్రయము లొనర్ప నంతవరకును వీరిని దారిద్ర్యము విడచి పోజాలదు. రైతు కష్టపడి సంపాదించిన ధాన్యము నంతయు, సాహుకారు సుఖముగ తినవలె ననుకొనును. ఈ యుద్యమము రైతుల నెత్తురును పీల్చునట్టి సాహుకారులను గ్రామములలో నుండి వెడల గొట్టుటలో ఇంకను జయప్రదము గాలేదు.

దీనికెన్నియో కారణములు గలవు. పాశ్చాత్య దేశములు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమనుభవించుచున్నవని సహకార శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము. కాని మన దేశము దాస్యమునందున్నది. ఇట్టి దాస్య శృంఖలబద్ధమగు దేశమును నీ సహకారోద్యమము వలన సరియగు లాభమును పొందజాలదు. ప్రొఫెసర్ డాక్టరు గిల్బర్టు స్లేటు గారికి హిందూ దేశముపై మిక్కిలి ప్రేమగలదు వీరు హిందూదేశ ఆర్థిక, రాజకీయ, నైతికాభివృద్ధికి ప్రయత్నించువారు. అట్టి వీరు ఒక పర్యాయము సహకారోద్యమమువలన హిందూదేశమునకు లాభము గలుగవలయుననుచో హిందూదేశమును రాజకీయ దాస్య బంధనముచే విముక్తురాలినిజేసి పిమ్మట ఆర్థిక దాస్యమును బాపుట ముఖ్యమని నుడివిరి. వీరి వాక్కు లుగమనింపదగియున్నవి.

మనము దాసులము. మనకు కుడుచుటకు కూడును కట్టుటకు గుడ్డయును, కప్పుకొనుటకు కంబళియును లభించు నదృష్టములేదు. కాని పెండ్లి పేరంటములకు మాత్రము యేసాహుకారి యొద్దనో ఋణమ్ముతెచ్చి ద్రవ్యమును నీళ్ల విధమున వ్యయ మొనర్చెదము. గృహమునందెవరైన వ్యాధిగ్రస్తులైనచో పథ్యపానాదులయందశ్రద్ధ వహించెదము. కాని చనిపోయినవారి దహనాదిక్రియలకు సాహుకారులవద్ద ధన మప్పుగాదెచ్చి వ్యయము చేసెదము.

మనము పండుగపబ్బములకు దాసులము. ధన, ధాన్య ప్రాణములు పోయినను పండుగపబ్బములు ఆచారములు మాత్రము పోగూడదని యెంచెదము. వివాహాదులు దుఃఖ సమయములును, ఇతర ఆచారము లాచరించుటయును మన విద్యుక్తధర్మమనియు, ఇవి ఆచరించుట భగవంతునిచే నిర్ణయమైనదనియు తలంచెదము.

మనము మూఢభక్తికిదాసులము. ప్లేగు, మశూచి, విషూచి, మొదలగు వ్యాధులు గ్రామములందు ప్రబలి గ్రామములను పాడుదిబ్బలుగ మార్చుచున్నవి. దీని నివారణమునకైన ప్రయత్నముగావించుచున్నామా? లేదు. దేవునిమూఢభక్తితో గొలుచుటయందును, మొక్కులు కట్టుటయందును, మూలిక పూజించుట యందును తమ శక్తిని వినియోగించి గొఱ్ఱెలను, ఎద్దులను బలియొసంగి వ్యాధులను దూర మొనర్చుటకు మారుగ దానిని వ్యాపింపజేయుటకై తోడ్పడుచున్నాము.

మనము విద్యావిహీనులకును మూఢత్వమునకును దాసులము. ప్రపంచము అభివృద్ధి చెందుచున్నది. విద్యాశక్తిచే ఇతర దేశములు ధనధాన్య సమృద్ధములై యున్నవి. కాని మన దేశమునందో వ్యవసాయ వాణిజ్యము పూర్వమున గల పద్ధతులపైననే గలదు. ప్రవేశ పరీక్షవరకైనను విద్య గఱపబడని పురము లెన్నియో గలవు. ఆరోగ్య పద్ధతులులేని పల్లెలెన్నియో యున్నవి. పాడుదిబ్బలగుటచే వివిధ వ్యాధులు వ్యాపించి యెందరినో మృత్యుపాతల బడవేయుచున్న పల్లెలు లెక్కకు మించియున్నవి. ఎందరో బాలురు స్ఫోటక వ్యాధిచే మరణించుచున్నారు. లెక్కకు మించిన స్త్రీలు గటుక గంజికి గతిలేక చచ్చుచున్నారు. పశువ్యాధిచే నెన్నియో వ్యవసాయ కుటుంబములు దారిద్ర్యావస్థలకు చిక్కియున్నవి.

మనము మత్తు పదార్థములకు దాసులము. గ్రామములలోను, ముఖ్యముగ రాజధానియందును కుడుచుటకును, కట్టుటకును, తుదకు లమాబాలునకు కొబ్బరినెర్పి ఖర్చులకును ధనములేదు. కాని ప్రతిదినము కల్లు సారాయి త్రాగుట కెక్కడినుండియో ధనము సంపాదించెదరు. సంవత్సరము వరకును ఐదు కోట్లరూప్యములు సహకార సంఘమునందు నిలువచేయవచ్చును. కాని ప్రతిదినము యెందరో పైసలు, లేక సంవత్సరమున కది రూపాయిల వరకును అబ్కారి శాఖ ఖజానాలో జమ యొనర్చెదరు.

మనము ధనవంతులకును, గొప్పగొప్ప దేశముఖు, దేశపాండ్య, పటేల్ దారు, పటేలు పట్వారులకును దాసానుదాసులము. ఈ ప్రకాశవంతమైన ప్రపంచమునందు మూఢులును, విద్యావిహీనులునగు రైతులు గలరు. వీరిపై అధికారులెంతయో దౌర్జన్యము జరుపుదురు. గ్రామములలోని కూలివారు పనివారు తమ

యొకనాటి తిండికొరకు పండ్రెండు గంటలు ధనవంతుల యింటిముందు దాసులవలె కావలి యుందురు. గ్రామములోని మాదిగవారు ధనవంతులకు దాసులై యొక్కొక్కనాటి రాత్రి ౨౦, ౩౦ మైళ్లవరకును కందీలు చేతబట్టుకొని బండిముందు పరుగెత్తెదరు. దీనికి వీరు ప్రతి ఫలముగ నెన్నియో విధములగు శిక్షలు వీరికొసగెదరు. ఈ కష్టములన్నియు నీకటపు కూటి బానిసలు భరియించెదరు.

మనము గొప్ప యారామములలో నివసించుచున్నారము. పుష్పశయ్యపై శయనించువారమును కొద్దిదూరమైనను బండి సౌకర్యము లేనిది నడువలేని వారమును నగుటచే పల్లెలలోని బానిసలకు వాటిల్లుచున్న దురవస్థలు మన చెవిని సోకుటలేదు.

పట్టణ నివాసులమగు మనము ఫాషనునకు దాసులము. ఈ ఫ్యాషను వలన లక్షల రూప్యములు ఇతర దేశములకు సమర్పించుచున్నాము. నిరాడంబర జీవనమునకు బదులు మనము ఆడంబర జీవనమునే గడుపుకొనుచున్నాము. జీవనోపయోగ కార్యము లాచరించుటకు మారుగ భోగము మేళముల సహజీవన మొనరించుచున్నాము. తమ పనిలేని వేళను గృహ పరిశ్రమలపై వ్యయపరుచునట్టి రైతులు అట్టి యభిలాషను చంపుకొనుటచే ఆర్థిక పరిస్థితులు దినదినము తచ్చగుచున్నవి. కొందరు దేశాంతరము కేగినచో తమ ఫ్యాషనునకును, సౌఖ్యమునకును భంగము కలుగునని యూహించి తమ సౌఖ్య వాసస్థానమగు రాజధానినుండి బయటికి వెడలరు.

ప్రతి వ్యక్తియు ప్రభుత్వోద్యోగముల నాశించుచు అట్టి యుద్యోగము రాజధాని యందే గావలయునని కోరుచున్నారు. మనము మన నవయవ్వనులును దేశ సేవకును, యభివృద్ధికిని దేశాంతరమున కేగి పనిచేయవలసియున్నది. ఆంగ్లేయులు దేశ సేవకుగాను వేల మైళ్ల దూరము వెళ్లుటకును భయపడరు. వీరినుండి మనమీ నీతిని నేర్వవలయును:

ఇతర దేశములు మనకన్న నెన్నియో శతాబ్దములకు పూర్వమే ముందంజ వేసినవి. నూతన సృష్టివైచిత వలనను నూతన యంత్ర నిర్మాణముల వలనను, వానియనుభవములవలనను ప్రపంచ జనులను ఆశ్చర్యనిమగ్నుల చేయుచున్నవి. మనము గాఢ నిద్రయందే నిమగ్నుల మయి యున్నాము. బాహ్యప్రపంచాభివృద్ధిని నెరుగకున్నాము. అడుగులకు మడుగులొత్తువారమై అధైర్యులమై సోమరిపోతులమై వందలకొలది యజమానులకు దాసానుదాసులమై యున్నాము. ఎన్నియోదాస్య శృంఖలములచే బంధింప బడియున్నాము. ఇట్టి శృంఖలములనుండి విముక్తి నొందించుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నము సలుపుచున్నారు. కాని దేశీయ సోదరులు ప్రభుత్వమువారికి చేయూత నొసంగనిది యేమియు కాజాలదు. విద్యావంతులగు దేశయువకులు రాజధానిని విడిచి గ్రామస చార మొనర్పవలయును. అచ్చట నివసించువారల ఆర్థిక; సాంఘిక నైతిక పరిస్థితులను గమనించి వారిని దాస్యమునుండి విముక్తి నొందించుటకై ప్రయత్నించవలయును. ఈయుద్యమము సహకారోద్యమము ద్వారచాలవరకు ప్రయోజనకారిగ నుండగలదు. పలుకున ఇది ప్రభుత్వమువారి పోషణమునను, యాజమాన్య

మునను గలదు. దీనివలన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమే గాక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముగూడ సంపాదించుకొన వచ్చును. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకై ప్రస్తుతస్థితి బాగులేనందున ప్రభుత్వమువారి పోషకత్వముక్రిందనున్న సహకారోద్యమము ద్వార ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయే ఉత్తమము. ఏదైన నొక గ్రామమున సహకార సంఘము సక్రమ పద్ధతులపై కార్యముజరుపుచున్నయడల ఆగ్రామము స్వాతంత్ర్యము పొందినదన్నమాటే. ఇది తన హద్దులోపలగల ధనవంతులను వ్యర్థ వ్యయములనుండియు మత్తుపదార్థములవాడుట నాపుట గూర్చియు మతవివక్షత రూపుమాపుటయందును, సంఘసభ్యుల ఆర్థిక, విద్య శారీరక యభివృద్ధులయందును పరిశ్రమ యొనర్చి ప్రస్తుతము రైతులు అనుభవించుచున్న కష్టముల నుండి రక్షించు యుపాయము చేసినయెడల ఆగ్రామము స్వరాజ్యము పొందినదని నమ్మవలసినదే. ప్రస్తుతము భారత దేశమునందలి ప్రతి మూలయందును పోరాటము జరుగుచున్నది. ఏ ప్రదేశమును విప్లవ హడావిడి లేకుండలేదు. ప్రభుత్వమువారి యొక్క ఏయుద్యమమైనను ప్రజల సానుభూతి లేనిది కొనసాగజాలదు. కావున ప్రతివ్యక్తియు ఎద్విధముగనైన ఈ యుద్యమమునందు పాల్గొనవలయును. ప్రభుత్వము ఈ యుద్యమాభివృద్ధికి మూడు లక్షల రూప్యములు వ్యయమొనర్చుచున్నది. సారాయి, కల్లు, మొదలగు మత్తుపదార్థాభ్యాసమునుండి విముక్తినొందకున్న యెడల ఎన్నటికిని రైతులయందు సమదృష్టియు, యుత్తమమైన కార్యాచరణమును, పవిత్రజీవనమును లభించజాలదు. నిస్సందేహముగా ఆబ్కారి ఆదాయమునందు చాలకొరతపడును. కాని దీనికిమారుగ ప్రజలు ఆర్థిక, నైతిక; అభివృద్ధినిపొంది సంతుష్టులై యుందురు. ఆబ్కారీ బదులు ఆదాయపు పన్ను (ఇన్కంటాక్సు) విధించవచ్చును: దేశము అంధకారమందును, అవిద్యయందును మునిగియున్నది. దీనివలన ఏయుద్యమమును జయప్రదము గాజాలదు. అవిద్యయను అంధకారమును పోగొట్టుటకు నిర్బంధోచిత ప్రాథమికవిద్య అమలులోనికి తెచ్చుటయే మేలైనమార్గము.

దేశీయ గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచుట ముఖ్యము. దీనికై ముడివస్తువులపైనను, వీనివలన సిద్ధపరచు సరకులపైనను నగరముయొక్క కరోడ్గిరి మసూలును తీసివేయవలయును. ఏయుయన పరిశ్రామిక సంఘములందు సిద్ధపరుపబడు సరకులు చాలమట్టుకు రాజధానికెగుమతిచేయబడును కరోడ్గిరి మహసూలు, చెల్లించకుండుటచే దేశమునందు సిద్ధపరుపబడిన సరకులు విదేశముల నుండి వచ్చువానికన్న తచ్చుధరలకు విక్రయింపవచ్చును.

సంఘ సభ్యులను మత్తుపదార్థములనుండి అపుటకును, విద్యాభివృద్ధి నొందించుటకును ఆరోగ్యమునకై మంచియేర్పాట్లు చేయుటకును ప్రార్థించుచున్నాను. ఏ దేశము సంపైనను విషమావస్థ సంప్రాప్తించినచో ప్రతి వ్యక్తియు ప్రతి దేశస్థుడును తన అంగద్రవ్య సహాయములచే దేశసేవ చేయవలయును. ఇప్పుడు మన దేశముయొక్క ఆర్థిక నైతిక పరిస్థితులు కడు హీనముగా నున్నవి, కావునపరిస్థితులను కోరకయే దేశమునందుగల విద్యార్థులు తమ కాలమును దేశసేవకై వినియోగించి పశుపాయులు జీవి

తము గడుపుచున్న రైతులను గాపాడుట కర్తవ్యము. స్వదేశాభిమానముగల ప్రతిమానవుడును దేశమునందు సిద్ధమైన వస్తువులను వాడుట ముఖ్యకర్తవ్యము. హెచ్చుపైకము చెల్లించుట వలనను నాణ్యముగలేని వస్తువులభించినను మాతృదేశ ప్రేమద్వారఇతర దేశములకన్న వీనికే నాధిక్యత నొసంగవలయును. మన నిర్లక్ష్యమువలన యుక్తమమైన పరిశ్రమలు నాశనమగుచున్నవి. వంగారెడ్డి చీతాపురముయొక్క పట్టుపుట్టములను నారాయణపేట చీరలును అరుమూరు సిద్ధిపేట అద్దకమునక్షీపనులు దేవరకొండ చేర్యాల అగ వస్త్రములు మున్నగునవి యెన్నియోకలవు. అంగళ్లయందు విదేశవస్తు బాహుళ్యము వలన దేశీయవస్తువులు కనుబడుట లేదు.

బొంబాయిలో లాఠీ ప్రయోగము

౩౦౦ మందికి గాయములు తగిలెను

చటోపాధ్యాయ గారికి ఆరునెలల కఠినశిక్ష

నవంబరు ౫ తేది నగరమంతయు హర్తాళ్ మొనర్చిరి. అని యంత్రశాలలు ౫౦౦౦౦ కూలీలు హర్తాళ్ మొనర్చుటచే మూయబడినవి. మార్వాడి పోలీసు స్టేషను పోలీసులరు చిన్నగుంపును లాఠీదెబ్బలతో చెదరగొట్టిరి. పదిమంది గాయములను కాంగ్రెసు ఆసుపత్రిలో చేర్చిరి. భూలేశ్వరుస్వదేశి సభవారు భక్తి యుత్సవమును గాంధీదినము పలుపుటకై తీసిరి అది శాంతియుతముగనె జరిగినది.

గాంధిగారి ప్రార్థన సంపుటకై కేసరిరంగు చీరలను ధరించిన స్త్రీలు బజారు మైదానమున వచ్చిరి. ఇదేకోర్జు సాయంత్రము ౩ గంటలకు చౌపాటీ యందు సమావేశమయిన ప్రజలను లాఠీలతోకొట్టి చెదరగొట్టిరి. మరల అరగంట తరువాత ప్రజలందరు గుమిగూడిరి. ఉపన్యాసములు జరిగిన తరువాత వారంతటవారే పోయిరి. పోలీసువారి లాఠీ ప్రయోగము వలన ౧౫౨ మందికి గాయములు తగిలెను.

మార్వాడివాడి పోలీసుస్టేషను పెద్ద కొందరు జాతీయ గీతములు పాడుచు పోవుచుండగ పోలీసువారు లాఠీ ప్రయోగించిరి దీనివలనవారలుకోపోద్దీపితులై కొంతమంది మండ గిరాయు పోలీసువారలపై రాళ్లురువ్విరి. దీనివలన ౨౦ మంది జవానులకును, ఆరుగురు అధికారులకును మూపరింబెండె టుపను. స్వల్ప గాయములు తగిలినవి. మరల యితరచోటనుండి పోలీసుదళము రప్పించి రాత్రి ౧౨ గంటలవరకు లాఠీ ప్రయోగించిరి: మొత్తము ౩౦౦ మంది గాయకులు కాంగ్రెసు ఆసుపత్రిలోచేర్చబడిరి.

చటోపాధ్యాయగారికి శిక్ష

అవంతికా బాయిగోఖేగారి సమ్మతపీఠముయుద్ధసంఘాధ్యక్షులుగ నుండిరి; వీరు చౌపాటీలో సమావేశమయినసభయందు ఉపన్యాస మారంభించి, సోదర సోదరీమణులారా యని అనగనే పోలీసువారు వచ్చి అరెస్టుచేసిరి. వీరు యుద్ధ సంఘమునకు ౧౪ వ అధ్యక్షులు. మెజిస్ట్రేటు వీరికి ఆరుమాసములకఠినశిక్ష విధించిరి.

బొంబాయి నగరమున పోస్టు ఆఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకులనుండి ధనము రాబట్టుకొనవలయునను అనుప్రస్తకములను పంచిపెట్టుచున్న ఇరువురు వలంటీరులను పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి వీరికి ఆరు నెలల కఠిన శిక్షయు రు ౫౦ జుర్మానాయు, జుర్మానా చెల్లించనిచో ఆరువారముల శిక్షయు విధింపబడెను.

బ్రాంచి

హైదరాబాదులో ట్రాం బండ్లు అవసరమని ఒకరు బురెజీలు పత్రికలో వ్యాసము ప్రాసియుండిరి. దానికి జనాబు ప్రాయుచు మింటు డైరక్టరుగారు గాడ్లుగాడి ట్రాంబండ్లు చాలావసరమనిన్ను, లాభ ప్రకరము కొనవచ్చు నాకీయోజనా...

వైద్యము జంతువర్గము

డాక్టరు ఎ. అర్థరుగారు (పార్బలిస్టు)

మా నవుని ఆరోగ్యము నిమిత్తము, వృక్ష, జీవ, శిలా, లోహ, జాతులను ఓషధులుగా, నిర్మించిన భగవద్ నిర్మాణము ఎంతో ఆశ్చర్యమును జూపు చున్నది. అందు కొన్నింటిని నిందు పొందుపరచు చున్నాను.

1. అంబరు. Ambra Grisea

ఇది తిమింగలమను గొప్ప చేపకడుపులో నుండి తీసిన ఒక క్రొవ్వుపదార్థము. ఈ ఘనజాతి చేప మహాసముద్రము లో నుండును. ఒక్క చేప నుండి సుగంధ మిశ్రమైన అంబరు ౭౫౦ పౌనుల వరకు చిక్కునని చెప్పుదురు. ఇది కస్తూరివలెనే పనిజే యును. ఇది మిశ్రమవర్ణము గలిగి తెలుపు, పసుపు రంగులతో గూడియుండును. సుగంధ ద్రవ్యము లమ్మువారలు అంబరుతో విలువగల అత్తరును జేయుదురు. ఆయుర్వేద, హోమియోపతి, వైద్యుల మిశ్రమనందగును. మూర్ఛ, నరముల బలహీనత, కలరా, ప్లేగు వ్యాధులయందు మతిదప్పిన స్థితిలోనున్నప్పుడు ఈ యౌషధమును వైద్యులు గుర్తెరిగి, ౫ మొదలు 10 ధాన్యపు గింజలు ఎత్తు వరకు వాడుదురు. మరికొందరు ద్రావక, రూప మున వాడుదురు

కస్తూరిజింక నుండి కస్తూరి లభించును. ఈ విలువగల మృగము (Musk deer) చీనా, దక్షిణ అస్సాం, మధ్య ఆసియా, మనుష్యు లు ఎక్కజాలని హిమాలయ పర్వతముల 8000 అడుగుల శిఖరములపై, వాసము జేయును. ఇది ఋతువుకు వచ్చినప్పుడు చెట్లకును, కొన్ని రాళ్ళకును దీని ఋతువును రుద్దును. మొగ కస్తూరి జింకగడ్డయందు చిన్నరవాలవలె నలుపు, గోధుమ రంగు ఛాయవంటి కస్తూరి చిక్కును. నేపాళదేశపు కస్తూరి కాశ్మీరదేశపు కస్తూరివలెనే కొంచెము నలుపువర్ణముగా నుండి, వాసనయందు ఘాటు గలిగియుండును. చీనా, టిబెట్టు దేశములందు లభించెడు కస్తూరికన్నను, నేపాళ, కాశ్మీర దేశముల యందు దొరకు కస్తూరి హెచ్చు ధరలను గల్గి, ధరను పెంచికొందురు. మొత్తముమీద అలోపతీ, ఆయుర్వేద, ఆంగ్లేయ, హోమియోపతి, వైద్యులెల్లరును కస్తూరిని, మాత్రారూపము గాను, ద్రవరూపముగాను, ఇతర రూపములతోను. మతి భ్రమజెందినట్టియు, దేహమాద్యంతము చలువతో నుండినట్టియు, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరము లతో బాధపడువారి పాలిటి సంజీవియని యెంతురు,

ఏనుగు చచ్చినను, చచ్చినను వెయ్యి రూపాయలు అనుసామ్యము ప్రకారము, ఈఘనజాతిజంతువు సర్వాంగములును, ఔషధకారులని వైద్యులెంతురు. దీనిదంతము లతో చిత్రములైన పెట్టెలు మొదలైనవి జేయుదురు. అవే దంతములను కోసి, మిగుల విలువగల ముత్యపుసరులను ధనులు ధరింతురు. ఎదలలో బుట్టిన రుగ్మతలు వీటి వలన పోవును. ఏనుగదంతమును పొట్టుతో కాల్చి భస్మము చేయునట్లు జేసి స్త్రీల ప్రదర రోగముల తోను, అబలా బలహీనతలకును, హాలీమకమను కామిలా జబ్బులకును గుర్తించి వాడుదురు. దీని కాల్చిన మసిని, తిలతైలముతో కలిపి, పేను కొరుకుడు యను ఇంద్రలుప్తమునకును, వెండ్రుకలూడిన బట్టతలకును పూయుదురు. కొన్ని మదించిన గజముల కుంభస్థలములందు విలువగల ముత్యముల హారములు లభించును. దీని చర్మమును కాల్చి మసిజేసి, కొమ్మునూనెలో కలిపి శ్వేత పొడలకు రుద్దుదురు. దాని కాలిగోళ్లు, జంబీకు, పాము కుబుసము, మొలల [Piles] వ్యాధికి పొగ వేతురు. తుదకు దీని లద్దెను భద్రపరచి, బూడిదె చేసి అరికాళ్లకు కణతలకు పెట్టుదురు.

కొండలలో మేయు అడవిమేకలు నుండి తీయు మేకరాళ్లు (పావుదారు) పిల్లలు వైద్యమునకు ప్రసిద్ధి. అడవిమేకల పిత్తములో ఒక్క తులము వలాందా ఇంగిలీకము నుంచి, అది ఎండిన పిదప మరియొక మేకపిత్తములో నుంచుచూ, ఇట్లు 9 లేక 11 పిత్తములలో నుంచి తీసిన, ఇంగిలీకము మెత్తబడిన పిదప అది భేషజుని ధనముగా ఔషధములయందు పరిణమిల్లును. ఈ సూత్రము వనవాసులగు ఋషిశ్రేష్ఠులెరిగినదై యున్నది

ఆవుల గోవునుండి తీయబడిన గోరోజనమను పదార్థము మహావైశిష్ట్య సంకటముల యందును, విష పురుగుల విషమునకు విరుగుడుగాను, అనేక రోగములయందద్భుతము సాధనముగాను చాల పాపల కాపాడు సంజీవిగను వెలయుచున్నది.

ఇవ్విధమునవే, కూర్మపిత్తం, రోహితను చేప పిత్తము (దీనినే రోయిపీత యందురు) మర్కటం, పునుగు, జవ్వాది, మున్నగు పదార్థములు, మానవారోగ్యమునకు ఆధారభూతములై యున్నవి. వాటి గుణాతిశయములను గుర్తించి చికిత్సలను జేయు వైద్యోత్తములు, రోగులపాలిటి ప్రాణమిత్రులై యుందురు. ప్రస్తుతము చవుకగా యమ్మబడు కస్తూరిమాత్రలు, ఏమియును పనిజేయు లేదని సణగువారలకు, ఈ దిగువ శ్లోకప్రకారము తయారు జేసినయడల వైద్యులనామము కొనియాడబడును.

ఏకభాగం మృగమదం ద్వి భాగం వ్యోషముష్కకం। త్రిభాగం వత్సనాభం చ। కూర్మపిత్తం చతుర్థకం। పంచభాగమత్స్యపిత్తం సౌరాష్ట్రి షష్ఠ భాగికం। సప్తకం పద్మకం చైవ। వసుభాగంతు ఫేనకం। నవ భాగం రోహిణీచ। మాగధి దశభాగికం। ఏకాదశంతు సింధూరం। సర్వం ఖల్వవినిక్షిపేత్। చిత్ర మూలకషాయేణ। మర్దితం యామ మాత్రకం। ముద్గా ప్రమాణవటుకా। చాయా శుష్కం చ కారయేత్తు। అనుపానవిశేషేన దాతవ్యాం చ భిషగ్వరైః। అతిసారేచ బాలానాం। మలబద్ధేచ రోగ జయతు। గోక్రత్ప మహావాతే। బాలరోగ నివారణం। జ్వరఘ్నం సన్నిపాతఘ్నం। కాసఘ్నం చ కఫాంతకం। అశీతి ర్వాతశమనం। శ్వాసఘ్నం చ, కఫాంతికా। అశీతి ర్వాతశమన। శ్వాసఘ్నం చ సదాభవేత్తు। నారాయణ రసోనామం। పూజ్య పాదేన నిర్మితం॥

టీక॥ 1 భాగము కస్తూరి; 2 భా. భూతి పిల్లిగడ్డ; 3 భా. శుద్ధిజేసిన వత్సనాభి; 4 భా. తాంబేటి చేతికట్టు; ౫ భా. రోయిపీత; (ఇదిఒకచేపచేదు). 6 భా. గోరోజనం; 7 భా. పావుజున్ను; 8 భా. పావుజారు; 6 భా. కటుకరోహిణి; 10 భా. అక్కలకర్ర; 11 భా. రస్సింధూరం.

ఈ వస్తువులన, ఖల్వములోవేసి చిత్రమూలకషాయముతో మర్దించి, చిన్నపెసరు గింజల వలె మాత్రలుజేసి, భద్రపరచి, ఆయా అనుపానములతో వాడిన, యోగమునం దుదహరింపబడిన, రోగములు కుదురుటవనట కాశ్చర్యము లేదుగదా!

సనాతనధర్మసంస్థ ప్రకటన

పండిత కేశవరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులపై అభిప్రాయము తెలుప వలయును.

పూర్వపు న్యాయమూర్తులగు పండిత కేశవ రావుగారు మన శాసన సభ యందు వితంతూద్వాహము గూర్చియు బాల భార్యలతో సంభోగము గూర్చియు, (౩ ౧ దఫా అలీపు లా జీరాత్ ఆసఫియా) రెండు బిల్లుల ప్రవేశపెట్టి యున్నారు వానిపై అభిప్రాయములు సంగుటకై శాసన సభా కార్యదర్శులు కోరియున్నారు కాని సనాతనధర్మ పరాయణులు తమ అభిప్రాయమును జై ౩ల ౧౫ వ తేదీ వరకు వ్రాసి కార్యదర్శి సనాతన ధర్మ సంస్థ, గౌలీగూడెము, హైదరాబాదునకు, పంపవలయును అటు పిమ్మట చేరిన అభిప్రాయములలో అధిక సంఖ్యాకులేమి కోరు చున్నారో నిర్ధారణచేసి శాసనసభా కార్యదర్శి గారికి తెలుపబడును.

వితంతూద్వాహ బిల్లు

దఫా ౧:— హిందువుల ధర్మశాస్త్రములు లేక ఆచారములు దీనికి వ్యతిరేకముగ నున్నను ప్రతి హిందూ వితంతువు వివాహ మాడుట కధికారము కలిగియుండును. ఈ వివాహము న్యాయ సమ్మతమైనదిగ నెంచబడును. ఈ విధముగ వివాహము చేసికొనిన వారి సంతానము కూడ న్యాయమైనదిగ పరిగణింపబడును.

దఫా ౨:— ఇట్టి వివాహము ఆయా వర్ణములకు జెందినవారి ఆచార వ్యవహారాదుల ప్రకారము జరుపబడును.

దఫా ౩:— ౧౬ వత్సరములకన్న హెచ్చు వయస్సుగల వితంతువు వివాహముచేసికొనజాలదు. ఇదేవిధముగ ఇట్టి వితంతువును వివాహమాడుటకు ఏపురుషునికైనను అధికారములేదు.

దఫా ౪:— ఇట్టి వివాహము వలన తన పూర్వపు భర్తయొక్క ఆస్తిపై ధర్మశాస్త్ర ప్రకారమొక వితంతువు కుండవలసిన హక్కు తొలగిపోవును. కనుక ఇతర వారసులు ఆ వితంతువు చనిపోయి యుండిన యేవిధముగ ఆయాస్తికి హక్కుదారులగుచుండిరో ఆదేవిధముగ ఆ యాస్తి ఆ వారసులకు జెందును.

దఫా ౫:— వితంతూద్వాహము జరుగుచున్న ఆయాజాతుల వితంతువుల హక్కులపై యీ శాసనము ప్రకారము చర్య గైకొనబడదు.

(బ్రిటిషు ఇండియాలో ఇదేవిధముగ ఆక్టుగను, ౧౮౫౬ సంవత్సరములో జారీ చేయబడినది.)

దఫా ౩౧౧ అలీపు లాజీరాతు

ఎవ్వడైన ౧౩ వత్సరములకన్న తక్కువ వయస్సుగల తనభార్యతో సంభోగించినచో అతనికి ఒక సంవత్సరమువరకు శిక్ష లేక జుర్మానా విధింపబడును. లేక రెండును యొసంగబడును. కనుక ఈరెండు శాసనములపై అందరు తమతమ అభిప్రాయములు తెలుప ప్రార్థితులు.

రామచంద్రరావు
సం. కార్యదర్శి

జాతీయ నాయకుల అభిప్రాయములు

బ్రిటిషువారి పరిపాలనము కొన్నినాళ్ళే.

నాలో కొంతమంది నీ విపుడే కారాగృహము నకు వెడలవద్దని చెప్పిరి. కాని నేనును జేలుకు పోవుకుండుట లేక పోవుట అంతే అవసరమైనదిగా భావించుటలేదు. కాని ఒకవేళ ఏదైన హిందూదేశ గౌరవమునకు భంగముగలుగు విషయము సంభవించిన నేన ఆగజాలను. ప్రస్తుతము బొంబాయిపట్టణమునందు వానరసేనతప్ప తక్కినవారందరు తిరుగబడిరి. మన పరోక్షమున నిపుడొక జాతి గలదు దీనితో గొప్ప సమరము తటస్థించినది. దీనిని ప్రపంచ మెరుగును. జాతి గుర్తెరుగును. ఆంగ్లేయులు కూడ యెరుగుదురు. మన మొకవేళ ఆంగ్లేయ జాతిని జయింపకున్నను క్రింద మాత్రము పడ వేసితిమి. ఈవిధముగనే మనము త్వరలో వీరిని వెడలకొట్టుదుము కూడను.

పత్రికలకేన్నియో నిర్బంధము కలిగింపబడినవి. ఇంతేకాక అనేకవిధములగు వార్తలను గప్పిపెట్టు ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. కాని సకల ప్రపంచమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము దినములలో గడచను విషయమును గుర్తెరింగియున్నది. మరియు హిందూదేశము వీరిని అంతమొనర్చివిడిచిపెట్టును.

(పండిత జవాహర్‌లాలు నెహ్రూ)

రైతుల క్షేమ స్వాతంత్ర్యము

జాతీయ మహాసభాధ్యక్షులగు పండిత జవాహర్‌లాలు నెహ్రూగారు కృషక యూనియన్ కాంగ్రెసుకుగూడ అధ్యక్షులుగా గలరు. రాజ్యాధిపత్యముచేతను, పెట్టుబడిదారుల ప్రభుత్వము వలనను, శాంతి యున్నటికిని చేకూరజాలదనియు, స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వ సంపాదనకై పూర్వము జమీందారులకు వ్యవసాయమువలన గలుగుచున్న లాభమును వినాశ మొనర్చు ప్రయత్నము చేయవలయు ననియు ప్రస్తుతముగల జమీందారీ పద్ధతి తొలగించ వలయుననియు ఢిల్లీ యూనియన్ కాంగ్రెసు సభయందు వీరు వాకృచ్చిరి.

మహాత్మా గాంధిగారు స్వయముగ తమ జీవితమును వ్యవసాయకుల సేవకును, ఆర్థిక సంస్కరణమునకు వినియోగించుచున్నారు. వీరు వ్యవసాయకులకు పనిలేని దినములలో పని గల్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంతేకాక వీరు సారాయి, ఇతర మత్తు వస్తువులను, రూపుమాప జేయుటకుగూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరికి అస్పృశ్యత, హిందూదేశ ఆర్థిక ఇబ్బందులును, ఇతర కష్టములును, తొలగించుటలో కలిగిన జయము బహుశా ఇతర ఏవ్యక్తికిని సిద్ధించజాలదు. వీరు ఆకలిచే చనిపోవుచున్నవారికి కల్పించుట వలనను, జీవనోపాధి గడించుటవలను, ముక్తి గలదని ఉపదేశించిరి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునకు స్వపరిపాలన మవసరమని వీరి అభిప్రాయము.

కాంగ్రెసుయొక్క మూడవ ముఖ్య వ్యక్తి, మహాత్మాగాంధి శిష్యులగు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారు ఈ విఖ్యాత పురుషుడే బార్డోలీ రైతులకును ప్రభుత్వమునకును జరిగిన సంగ్రామమునందు రైతులకు విజయము సిద్ధింపజేసెను. రైతులపై వీరికి గాఢమగు ప్రేమ గలదు. వీరు ఒకప్పుడు తమ యుపన్యాసమునందు వ్యవసాయ వృత్తిదారులును ప్రభుత్వమునకు రెండంగములు అని నుడివి యుండిరి. వీరే ద్రవ్యోపార్జన జేయు సాధకులు. కాని వీరికే ద్రవ్య ముండదు కనుక వీరేమియు చేయజాలకున్నారు.

(రెజనాల్డు రైనాల్డు)

నిర్బంధ విధానమే తగిన ఔషధము

రాజకీయము లందు పాల్గొను వారిని నేరములు జేయువారి వలె శిక్షించ వలయును.

ఒక ఇంగ్లీషు ప్రముఖుని అభిప్రాయము

సేంట్ పాల్ డీను గు రెవరెండు విలియం రాల్ఫు ఇంజి గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నిర్బంధ విధానమే తగిన ఔషధము. రాజకీయములలో పాల్గొనినవారిని హత్యలు మున్నగు నేరములుచేసిన వారివలె శిక్షింపవలయును.

వీరు భారతదేశ పరిస్థితులగూర్చి తమ వ్యాసములో ఉదాహరించలేదు. కాని ప్రస్తుతము భారత దేశమునందు జరుగుచున్న నిర్బంధములును, శిక్షలును, వారి దృష్టియందు లేకుండెనని చెప్పజాలము

ప్రకటన

దైవ కృపవలన జనుగామ తాలూకాలోను దాని సమీపవ తాలూకాలలోను ఎట్టి వ్యాధులు లేవు. కనుక ఈ సంవత్సర ఉర్సు జీడికల్లు యుత్సవము దైశాఖ నెల ౨ వ తేది నుండి ౧౨ వ తేది వరకు జరగ గలదు. ఈ సారి ఉత్సవ మతి వైభవముగ జరుపుట కేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. వివిధవస్తువుల దుకాణములు వచ్చుటచే వ్యాపారము జరుగగలదు. దేశమునందు తయారగు వస్తువులును, కోడెలును, ప్రదర్శింపబడును. ఇవి తెచ్చిన వారికి వెండికడియములు బహుమానముగ నివ్వబడును. కనుక వర్తకులును, పరిశ్రామికులును, యాత్రికులును, ఈ సమయమును పోగొట్టుకొనక తప్పక యుత్సవమునకు రావలయును, పరిశ్రామికులును, మున్నగువారు జీడికల్లుకు వచ్చి తమరాకగూర్చి తహసీల్దారుకు తెలుప వలయును. వారికి తగిన సహాయము చేయబడును.

షరేద స్తఖత్
అహమద్ నూరుల్ ఆస్పియా పేష్కారు
మింజానిబు తహసీల్దారు జనుగామ

గోలకొండ బుక్ డిపో

౧ రెడ్డికుల నిర్ణయచంద్రిక	౧-౪-౦
౨ సంఘోద్ధరణము	౦-౨-౦
3 పంచముల చరిత్ర	౦-౪-౦
౪ భారతీయ స్త్రీ ధర్మములు	౦-౪-౦

ఈ నాలుగు గ్రంథములు ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి ౧ తిప్పన్న చరిత్రము ౨ జీడికంటి రామశతకము 3 బమ్మెర పోతనామాత్య విజయము ౪ క్షయవ్యాధి ౫ కృష్ణాలహరి మొత్తము ఒక రూపాయి పుస్తకములుచితముగ నివ్వబడును. టపాల ఖర్చులు వేరు.

కాన్ఫరెన్సుబూలియ్యతులు నూటికి రు 3 లు,

గోలకొండ బుక్ డిపో
౧౫ ౨౫, గోశాబజారు హైదరాబాదు (దక్కన్)

శ్రీకృష్ణా సుదర్శన హోటలు
(Sudershan Hotel)
అఫ్జల్ గంజు హైదరాబాదు

విశాలమైనగదులు, పరిశుభ్రమైన రుచికరమగు భోజనము నగరమునకు మధ్యం ఉన్నది. కార్యాలయములు, పాఠశాలలు, మార్కెటులు బజారు మొదలగునవి అందుబాటులో గలవు. ఒకసారి దర్శించిన అన్నియు విశదము కాగలదు. ధరలు అతిచౌక. వెంటనే వివరములు కనుగొనుడు

మేనేజరు

గోలకొండ పత్రిక

ఏజంట్లు

హైదరాబాదు

1 జి. ఆర్. మూర్తి రబ్బర్ స్టాంపు మేకరు గౌలిగూడ
2 నా. గౌరిశంకరవర్మ రెసిడెన్సిబజారు
3 కాళిదాసు బి పురోహిత్ ,,
4 టి. యస్. మెహతా పత్తరు మసీదు ఎదుట } గౌలిగూడ
5 ధర్మయ్యాచారిగారు భువనగిరి

గోలకొండపత్రిక
గోశాపు బజారు హైదరాబాదు దక్కన్.
సంవత్సరము చందా
రు. 2—౦—౦
అర్ధ ,, 3—౧౨—౦
ఒక ప్రతి —౧—౮

and Published byG. Ramakrishna Red at Golkonda PowerPress, Hyderabad, Dn Editor K BalakrishuReddya.